

## ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

УДК 339.9

**Бабій І.В.**

кандидат економічних наук,  
доцент кафедри економіки, менеджменту та адміністрування  
Хмельницького національного університету

### ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКТИВІЗАЦІЇ ЗЕД ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

*У статті визначено, що під час здійснення експортно-імпортних операцій управлінським персоналом підприємства повинні виділятися фактори, які позитивно впливають на активізацію зовнішньоекономічної діяльності, та чинники, що негативно впливають на розвиток діяльності у цій сфері. Розглянуто значення факторів впливу на зовнішньоекономічну діяльність вітчизняних промислових підприємств, зокрема з виокремленням контрольованих та неконтрольованих. Проаналізовано особливості контрольованих та неконтрольованих чинників впливу на розвиток експортно-імпортних операцій підприємств. Охарактеризовано найвпливовіші внутрішні та зовнішні чинники, що мають різний вплив на розширення світового ринку. Визначено аспекти господарювання, які перешкоджають активізації зовнішньоекономічної діяльності підприємств Подільського регіону.*

**Ключові слова:** зовнішньоекономічна діяльність, промислові підприємства, фактори впливу, розвиток експортно-імпортних операцій.

*В статье определено, что при осуществлении экспортно-импортных операций управленческим персоналом предприятия должны выделяться факторы, которые положительно влияют на активизацию внешнеэкономической деятельности, и факторы, которые отрицательно влияют на развитие деятельности в этой сфере. Рассмотрено значение факторов влияния на внешнеэкономическую деятельность отечественных промышленных предприятий, в частности с выделением контролируемых и неконтролируемых. Проанализированы особенности контролируемых и неконтролируемых факторов влияния на развитие экспортно-импортных операций предприятий. Охарактеризованы самые влиятельные внутренние и внешние факторы, которые имеют разное влияние на расширение мирового рынка. Определены аспекты ведения хозяйства, которые препятствуют активизации внешнеэкономической деятельности предприятий Подольского региона.*

**Ключевые слова:** внешнеэкономическая деятельность, промышленные предприятия, факторы влияния, развитие экспортно-импортных операций.

*In the article it is determined that during the realization of export-import operations by the managerial staff of enterprise, factors that carry out positive influence on activation of foreign economic activity and, vice versa, factors that negatively influence the development of activity in the given field must be distinguished. The value of factors of influence on the foreign economic activity of domestic industrial enterprises is considered, in particular with the selection of controlled and uncontrolled. The features of the controlled and uncontrolled factors of influence on the development of export-import operations of enterprises are analyzed. The most influential internal and external factors that have a different influence on the expansion of the world market are described. The aspects of ménage that prevent activation of foreign economic activity of enterprise of the Podolsk region are identified.*

**Keywords:** foreign economic activity, industrial enterprises, factors of influence, development of export-import operations.

**Постановка проблеми.** Для активізації експортно-імпоротної діяльності вітчизняних підприємств за сучасних умов розвитку інтеграційних процесів необхідно звернути увагу на всі структурні перетворення, які відбуваються безпосередньо всередині підприємств. З огляду на це слід вважати, що інтеграція має дещо структурний характер, оскільки вона пов'язана з розвитком промислових підприємств. Водночас світові тенденції розвитку інтеграційних процесів спонукають підприємства різних країн світу порівнювати виявляти зміни структурного характеру підприємств з точки зору самого підприємства та з точки зору політичної ситуації в країні, а також її соціально-економічного розвитку.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Значна кількість публікацій як вітчизняних, так і зарубіжних науковців присвячена проблематиці активізації та розвитку зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств у нинішніх умовах функціонування. Зокрема, ці питання досліджувалися такими науковцями, як В.О. Батченко, В.А. Вітлинський, А.М. Вічевич, М.П. Войнаренко, І.М. Комарницький, Є.І. Літвінова, І.М. Манаєнко, В.М. Нижник, Г.М. Тарасюк, Л.В. Торгова, А.О. Фатенок-Ткачук, Н.О. Філіпова.

**Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми.** Для забезпечення розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства машинобудівної галузі необхідно обґрунтувати всі проблематичні аспекти, що стоять на заваді, а також сформулювати системний підхід до виокремлення напрямів активізації зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою статті є дослідження усіх чинників, що впливають на розвиток експортно-імпоротної діяльності для ідентифікації факторів, які мають найбільший вплив у сфері активізації зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Одне з важливих завдань дослідження розвитку зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств полягає в розгляді впливу різних факторів, а саме внутрішніх та зовнішніх факторів, які спонукають або гальмують структурні підрозділи підприємства у здійсненні активної ЗЕД підприємства. В процесі розгляду внутрішніх та зовнішніх факторів, які впливають на активізацію експортно-імпортного потенціалу підприємства, необхідно найбільш повно

розкрити роль кожного фактору у зміні поточної тенденції розвитку, яка складається на підприємстві.

Якщо звернути увагу на процеси реформування економіки України, то слід зазначити, що в сучасних умовах не просто одночасно сприяти розвитку всіх галузей промисловості, підвищенню обсягів виробництва товарів підприємств з урахуванням тих умов, які висуває вітчизняним товаровиробникам зовнішній ринок. Не винятком є також промисловість, яка є одним з потужних виробничих комплексів країни, що має значні можливості щодо виробництва продукції не тільки на вітчизняний ринок, але й на зовнішній. Для вітчизняних підприємств сьогодні досить гостро стоять питання розширення асортиментної політики, підвищення якості продукції за рахунок впровадження інноваційних проектів у виробництво, залучення інвестицій, що сприятиме налагодженню зв'язків співробітництва з іноземними партнерами та споживачами [1, с. 60].

На нашу думку, досліджуючи той чи інший фактор, який здійснює вплив на активізацію ЗЕД підприємства, керівництво виключає вплив ролі тих факторів, які впливають негативно на здійснення його експортно-імпортних операцій, і стимулює ті фактори, які здійснюють позитивний вплив.

Такий підхід до активізації експортно-імпортного потенціалу підприємства слід розглядати з точки зору планування як функції управління ЗЕД підприємства, що виступає діяльністю з оцінювання міжнародного зовнішнього середовища, визначення можливостей та передбачення ризиків для підприємства, формування основної стратегії підприємства через призму дослідження інтенсивності внутрішніх факторів розвитку та зовнішніх умов. Визначення тенденцій впливу внутрішніх та зовнішніх факторів виступає ключовим елементом формування коротко- та довгострокових завдань покращення виробничого процесу, стимулювання праці робітників та правильного розподілу ресурсів (капіталу, технологій, людей, інформації), що дасть змогу покращувати та активізувати експортно-імпортний потенціал підприємства з урахуванням усіх умов інтеграційних перетворень.

З огляду на це слід зазначити, що різні вчені виділяють досить різноманітну класифікацію факторів, які впливають на будь-яку діяльність підприємства, проте, досліджуючи ЗЕД підприємства, звертаємо увагу на те, що усі фактори

за своїм характером впливу можна поділити на контрольовані та неконтрольовані.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств охоплює торгові операції, рух капіталу, міграцію робочої сили, обмін технологіями та знаннями тощо. За роки незалежності на державному рівні вжито низку важливих заходів щодо лібералізації зовнішньоекономічної діяльності в Україні, розширення прав підприємств та організацій у цій сфері. Зовнішньоекономічна діяльність є не тільки складовою господарської діяльності підприємства, але й фактором зростання економіки країни та регіонів, сприяє інтенсифікації розвитку інтеграційних процесів на міждержавному рівні [2, с. 79].

На нашу думку, контрольовані фактори різні вчені та економісти пов'язують з діяльністю підприємства, вплив яких можна змінювати на самому підприємстві під час здійснення виробничого процесу. Неконтрольовані фактори вони розглядають з позиції ринкових сил, які правлять на ринку, з точки зору держави, галузі, розвитку іноземних технологій та їх доступності для перейняття досвіду на вітчизняному ринку промисловості, інвестицій, впровадження інновацій тощо. Проте контрольовані фактори не обов'язково можуть бути пов'язані тільки з внутрішнім середовищем підприємства, а неконтрольовані – із зовнішнім, оскільки за допомогою певного внутрішнього фактору підприємства можна вплинути не тільки безпосередньо на діяльність підприємства, але й на ринок загалом, галузь чи певну промислову структурну одиницю. Тому контрольованими доцільно вважати ті фактори, на які можна вплинути в потрібному напрямі з точки зору зовнішнього середовища та їх відкритості до такого впливу, а саме з боку готовності та значущості дії зазначених факторів підприємства. Неконтрольовані ж фактори можуть змінюватись за рахунок внутрішнього середовища, а особливо з позиції розвитку та вдосконалення діяльності підприємств, що спонукає державу пристосовуватись до нових умов виробництва промислових підприємств.

На нашу думку, внутрішня сфера діяльності вітчизняних машинобудівних підприємств сьогодні залишається значно залежною від перехідного характеру економіки держави, навіть незважаючи на те, що вже визначена певна ринкова інфраструктура, створена певна нормативно-правова база для здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Проте ще необхідно

досить багато елементів впровадити для того, щоб вітчизняні підприємства мали можливість удосконалювати свою діяльність, вільно виходити на міжнародні ринки та співпрацювати з торговельними партнерами різних країн світу. Головною перешкодою в цьому сьогодні є недостатньо стабільний та результативний техніко-економічний, валютно-фінансовий та соціально-політичний ринок функціонування.

На етапі оцінювання зовнішнього середовища в процесі формування стратегії завдання підприємства полягає у виділенні тих груп факторів, які мають найбільший вплив на розвиток ЗЕД. У результаті аналізування наукових робіт здійснено ідентифікацію та систематизацію факторів впливу на зовнішньоекономічну діяльність, які необхідно врахувати під час формування стратегії розвитку ЗЕД. Класифікація факторів впливу на розвиток ЗЕД підприємства отримана шляхом їх систематизації та визначення критеріїв класифікації, що дало змогу розмежувати зовнішні фактори впливу країни-виробника та країни-партнера на рівнях «держави» та «ринку» [3, с. 94].

Доцільно було б зупинитись на ще одній важливій класифікації внутрішніх та зовнішніх факторів, яка відноситься до складових управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. Внутрішні та зовнішні фактори діяльності підприємства також поділяються за досить важливою ознакою, а саме дискретністю. Звідси випливає, що розрізняють фактори, які, відповідно до інтенсивності вияву властивостей показника, можуть бути факторами як короткострокової, так і довгострокової дії. Наприклад, експортна орієнтація підприємства повинна вимірюватись не тим, що вона відсутня чи наявна, а тим, чи є продукція високоякісною, чи вона постійно забезпечує споживачів належними потрібними характеристиками. З огляду на це розрізняють фактори постійної та короткої дії, а період, впродовж якого він діє, є постійним або тимчасовим.

Зовнішні фактори мікросередовища – це ті чинники, які виникають у результаті державної політики, діяльності конкурентів, тобто мають вплив на рівні держави. На останні не можна вплинути, але необхідно вжити заходів державної безпеки. Найбільш впливовими серед внутрішніх є рівень оновлення основних засобів, тінізація економічної діяльності, рівень вмотивованості працівників та імідж держави на світовому ринку [4, с. 87].

До внутрішніх чинників відносяться масштаби зовнішньоекономічної діяльності, витрати, складність продукції, досвід, контроль. До зовнішніх чинників підприємств відносяться економічна свобода, конкуренція, присутність у державі, ризики. Без аналізу цих факторів, які формують систему конкурентного середовища підприємства, неможлива практична робота на ринку. Фактори розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства можна поділити на наукові, техніко-технологічні, управлінські, економічні, соціально-демографічні, географічні, екологічні, політичні [5, с. 148].

Постійно діючим фактором розвитку експортно-імпоротної діяльності, наприклад, є ставка мита чи інші передбачені державою обов'язкові заходи під час здійснення експортно-імпоротної діяльності підприємства, тимчасовим фактором може бути стратегія способу виходу на іноземний ринок.

Виходячи з наведених вище досліджень, пропонуємо розглянути систематизовану схему взаємодії внутрішніх та зовнішніх факторів впливу на експортно-імпорتنу діяльність підприємства. При цьому доцільно звернути увагу на те, що внутрішні фактори впливу ЗЕД підприємства можуть впливати на зміну зовнішніх факторів.

Внутрішні фактори експортно-імпоротної діяльності підприємств були зображені в розрізі важливих складових підприємства, які є своєрідними групами факторів відповідно до специфіки їх складових щодо участі у виробничому процесі підприємства. Внутрішні фактори впливу на зовнішньоекономічну діяльність були представлені виробничою, технологічною, ресурсною, інформаційною, психологічно-соціальною та інституційною складовими. Щодо зовнішніх факторів, на нашу думку, особливе місце посідають інтеграційні процеси зовнішнього середовища, які впливають на діяльність підприємства та його ЗЕД. Тоді інтеграційні процеси посідають центральне місце серед підсистем зовнішніх факторів експортно-імпоротної діяльності, оскільки саме ця підсистема здійснює вагомий та багатозначний вплив як на зовнішньоекономічні зв'язки підприємства, так і на зовнішньоекономічну політику держави.

Взаємодія внутрішніх та зовнішніх факторів впливу на експортно-імпорتنу діяльність підприємства виявляється в інтенсивності сили дії одного із системи внутрішніх або системи зовнішніх факторів впливати один на одного,

дещо порушуючи встановлені принципи контролюваності та системності цих факторів.

Наступним кроком є дослідження того, які з внутрішніх та зовнішніх факторів здійснюють найбільший вплив на активізацію зовнішньоекономічної діяльності досліджуваних нами підприємств Подільського регіону, таких як ДП «Новатор», ДП «Красилівський агрегатний завод», ВАТ «Темп», ПАТ Хмельницький завод ковальсько-пресового устаткування «Пригма-Прес», ТОВ «Преттль-Кабель Україна» та ПАТ «Укрелектроапарат».

З метою ідентифікації чинників, які впливають на активізацію експортно-імпоротної діяльності машинобудівних підприємств у 2018 р., організовано, проведено експертне дослідження в середовищі керівників машинобудівних підприємств. Цей метод дослідження дає можливість оперативним чином отримати унікальні за змістом дані, які не можуть бути отримані ніяким іншим способом. До переваг кон'юнктурних опитувань відноситься також той факт, що частина одержуваної інформації не відбивається в офіційній статистиці, а оцінки деяких показників випереджають статистичні дані.

Розглядаючи рівень розвитку зовнішньоекономічної активності досліджуваних підприємств через призму організаційних форм, зазначаємо, що він залишається незмінним уже досить тривалий період (досліджувалися 2013–2017 рр.). Вітчизняні підприємства, як і раніше, найчастіше використовують тільки найпростіші форми міжнародного співробітництва, такі як експорт та імпорт продукції. Найпоширенішою формою зовнішньоекономічної активності в промисловості є прямий експорт. Понад 70% підприємств реалізують таким чином свою продукцію на зарубіжних ринках. До експорту за допомогою вітчизняних посередницьких фірм найчастіше у 2013–2017 рр. вдавалися ДП «Новатор» (поставки через ДП «Укреспецекспорт», ДП «Спецтехноекспорт») та ПАТ «Укрелектроапарат».

Незважаючи на зусилля уряду, спрямовані на скорочення імпорту, ця форма зовнішньоекономічної діяльності розвинена на підприємствах машинобудування, адже досліджувані підприємства у 2013–2017 рр. використовували імпорт частіше, ніж в попередні роки. Незначна частка припадає на виробництво за контрактами. Протягом декількох років результати опитувань фіксують, що тільки окремі суб'єкти здійснюють лізингові операції, мають своє ви-



Рис. 1. Фактори, що перешкоджають активізації зовнішньоекономічної діяльності підприємств (% числа опитаних)

робництво за кордоном, здійснюють виробництво за ліцензією або самі продають ліцензії, беруть участь у технологічній кооперації. Ці форми міжнародного співробітництва характерні для досить високого рівня розвитку відносин між економічними суб'єктами та є індикатором зрілості бізнес-середовища і сприятливого інвестиційного клімату. Перешкоди, з якими досліджувані підприємства стикаються під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності, зберігають свою актуальність протягом низки років (рис. 1).

Негативні наслідки світової фінансово-економічної кризи та розгортання військового конфлікту внаслідок російської агресії на Донбасі виявились у збільшенні значущості у 2017 р. такого фактору, як відсутність зацікавленості з боку іноземних фірм. Його актуальність зроста порівняно з даними попередніх років майже в два рази, а саме до 41%.

Найактуальнішою проблемою для підприємств, як і раніше, є висока конкуренція на зовнішніх ринках. Її поставили на перше місце керівники всіх підприємств (64%). У трійці лідерів за значимістю серед чинників, що перешкоджають зовнішньоекономічній активності промислових підприємств загалом, керівники

назвали високі ціни на продукцію, що випускається (29%).

Безумовно, конкурентний тиск на вітчизняні підприємства в перспективі буде тільки зростати. Тому для збереження й розвитку експортних позицій та економічного зростання загалом слід вживати низку заходів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності, ефективності та продуктивності вітчизняних промислових підприємств.

**Висновки.** На основі аналізування емпіричних даних машинобудівних підприємств, а також узагальнення літературних джерел встановлено, що на розвиток експортно-імпоротної діяльності впливає низка факторів, які необхідно враховувати під час прийняття й реалізації управлінських рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємств. На основі експертного дослідження в середовищі керівників машинобудівних підприємств та оброблення отриманих результатів за допомогою методу апріорного ранжирування доведено, що серед ідентифікованих факторів найбільш значущими виявились ціна та якість машинобудівної продукції. Такі фактори, як фінансовий стан підприємства, рівень податкового навантаження, рекламна стратегія, яку застосовує підприємство,

мають, на думку експертів, другорядне значення. Отримані результати є важливими для аналізування можливостей використання резервів підвищення рівня розвитку експортно-імпоротної діяльності підприємства.

### Бібліографічний список:

1. Комарницький І.М., Савіцький А.В. Сучасний стан розвитку зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств легкої промисловості. Інноваційна економіка. 2013. № 5 (43). С. 59–63.
2. Наумова Л.М. Механізми розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств Херсонської області. Економіка та держава. 2015. № 2. С. 79–82.
3. Фатенок-Ткачук А.О. Аналізування факторів впливу на розвиток зовнішньоекономічної діяльності машинобудівних підприємств. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2010. Вип. 17. С. 93–100.
4. Якушев О.О. Зовнішні та внутрішні загрози зовнішньоекономічної діяльності України. Культура народів Причорномор'я. 2012. № 233. С. 86–89.
5. Тонконоженко А.М., Новіцька Н.О. Фактори і чинники ефективного розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств аграрного сектору. Бізнес-навігатор. 2013. № 3. С. 146–151. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav\\_2013\\_3\\_31](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2013_3_31).

### References:

1. Komarnytskyi I.M. Suchasnyi stan rozvytku zovnishnoekonomichnoi diialnosti vitchyznianskykh pidpriemstv lehkoj promyslovosti / I.M. Komarnytskyi, A.V. Savitskyi // Innovatsiina ekonomika. – 2013. – 5 (43). – S. 59–63.
2. Naumova L.M. Mekhanizmy rozvytku zovnishnoekonomichnoi diialnosti pidpriemstv Khersonskoi oblasti / L.M. Naumova // Ekonomika ta derzhava. – 2015. – № 2. – S. 79–82.
3. Fatenok-Tkachuk A.O. Analizuvannia faktoriv vplyvu na rozvytok zovnishnoekonomichnoi diialnosti mashynobudivnykh pidpriemstv / A.O. Fatenok-Tkachuk // Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky. – 2010. – Vyp. 17. – S. 93–100.
4. Yakushev O.O. Zovnishni ta vnutrishni zahrozy zovnishnoekonomichnoi diialnosti Ukrainy / O.O. Yakushev // Kultura narodov Prychernomoria. – 2012. – № 233. – S. 86–89.
5. Tonkonozhenko A.M. Faktory i chynnyky efektyvnoho rozvytku zovnishnoekonomichnoi diialnosti pidpriemstv aharnoho sektoru / A.M. Tonkonozhenko, N.O. Novitska // Biznes-navigator. – 2013. – № 3. – S. 146–151. – Rezhym dostupu: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav\\_2013\\_3\\_31](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2013_3_31).

**Babii I.V.**

Candidate of Economic Sciences,  
Senior Lecturer at Department of Economics,  
Management and Administration  
Khmelnitskyi National University

## PROVISION OF ACTIVATION OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF INDUSTRIAL ENTERPRISES

For the activation of export-import activity of domestic enterprises in modern development conditions of integration processes, it is necessary to pay attention to all structural transformations taking place directly at enterprises. The purpose of the article is to study all factors influencing the development of export-import activity in order to identify factors with the greatest impact in the sphere of activation of foreign economic activity of domestic enterprises.

In our view, studying one or another factor influencing the activation of foreign economic activity of the enterprise, the leadership excludes the influence of the role of those factors that negatively affect the implementation of its export-import operations and stimulates those factors that have a positive impact.

Given this, it should be noted that different scientists distinguish a rather diverse classification of factors that influence any activity of the enterprise, however, when investigating the foreign economic activity of the enterprise, attention should be paid to the fact that all factors by their nature of influence can be divided into controlled and uncontrolled.

Uncontrolled factors are considered from the viewpoint of the market forces that rule on the market, from the point of view of the state, the industry, the development of foreign technologies and their availability for the adoption of experience in the domestic industrial market, investments, the introduction of innovations, etc. Factors of constant and short duration are distinguished, and the period during which it operates is permanent or temporary.

Internal factors of influence on foreign economic activity are represented by industrial, technological, resource, informational, psycho-social, and institutional components. Regarding external factors, in our opinion, the integration processes of the external environment, which affect the activity of the enterprise and its foreign economic activity, occupy a special place.

On the basis of analysis of empirical data of machine-building enterprises, as well as a generalization of literary sources, it is established that the development of export-import activity is influenced by a number of factors that need to be taken into account when making and implementing managerial decisions in the sphere of foreign economic activity of enterprises.

УДК 316.44

**Близнюк Т.П.**

кандидат економічних наук, доцент,  
докторант кафедри менеджменту та бізнесу  
Харківського національного університету імені Семена Кузнеця

## ЦІННІСНИЙ ПРОФІЛЬ ПОКОЛІННЯ БЕБІ-БУМЕРІВ, ПОКОЛІНЬ Х ТА Y В УКРАЇНІ

*Метою статті є побудова ціннісного профіля покоління бєбі-бумерів, поколінь X та Y в Україні. Для цього проведено анкетування представників покоління бєбі-бумерів, поколінь X та Y в Україні з використанням методики дослідження цінностей М. Рокіча. Результати оцінювання та аналізування структури цінностей представників покоління бєбі-бумерів, поколінь X та Y дали змогу побудувати ціннісний профіль кожного з цих поколінь в Україні.*

**Ключові слова:** ціннісний підхід, цінності, ціннісний профіль, бєбі-бумери, покоління X, покоління Y, Україна.

*Целью статьи является построение ценностного профиля поколения бэби-бумеров, поколений X и Y в Украине. Для этого проведено анкетирование представителей поколения бэби-бумеров, поколений X и Y в Украине с использованием методики исследования ценностей М. Рокича. Результаты оценивания и анализа структуры ценностей представителей поколения бэби-бумеров, поколений X и Y позволили построить ценностный профиль каждого из этих поколений в Украине.*

**Ключевые слова:** ценностный подход, ценности, ценностный профиль, бэби-бумеры, поколение X, поколение Y, Украина.

*The purpose of the article is to create the value profile of baby boomers generation, generations X and Y in Ukraine. For this, the questionnaire of representatives of baby boomer generation, X and Y generations in Ukraine was made, with using M. Rokich's research approach of values. The results of evaluation and analysis of values structure of representatives of baby boomers generation, generations X and Y allowed to create the value profile of each of these generations in Ukraine.*

**Keywords:** value-oriented approach, values, value profile, baby boomers, generation X, generation Y, Ukraine.